

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

5 בפברואר 2024

1711

כ"ו בשבט התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק סיוע להורים לילדים עד גיל שלוש (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024 528

הצעת חוק סיוע להורים לילדים עד גיל שלוש (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024

- תיקון פקודת מס הכנסה
1. בפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה) –
(1) בסעיף 40(ב) –

ד ב ר י ה ס ב ר

בעלות הכנסה נמוכה, מוצעים בהצעת חוק זו שני מהלכים: האחד – תיקון לחוק מענק עבודה, והשני – תיקון לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה). מהלכים אלה יביאו לכך שמערכות אלה יתחשבו בעלויות הנוספות שבהן נושאים הורים לילדים מתחת לגיל שלוש, וזאת במסגרת המנגנון לקביעת גובה מענק העבודה שהם זכאים לו לפי חוק מענק עבודה, וכחלק מהפרוגרסיביות של מערכת המס כפי שזו מעוגנת בפקודה, הכול כמפורט להלן.

חוק מענק עבודה נועד כאמור לסייע בעיקר להורים בעלי הכנסה נמוכה המשתתפים בשוק העבודה. כאמור לעיל, הצרכים, ובהתאם – ההוצאות, של משפחות עם ילדים בני פחות משלוש רבים יותר מאלה של משפחות אחרות. על כן, מוצע לערוך תיקון בחוק מענק עבודה שיאפשר לתת להורים עובדים שהכנסתם נמוכה, שהם הורים לילדים שטרם מלאו להם שלוש שנים, מענק מיוחד במסגרת החוק. המענק המרבי שיינתן מכוח ההסדר המוצע יהיה בגובה של 470 שקלים חדשים לכל חודש עבודה, בשל כל ילד שטרם מלאו לו שלוש שנים בשנת המס. מאחר שבפועל מענק העבודה משולם להורה בשנת המס שלאחר השנה שבה הוא עובד, הרי המענק ישולם להורה בשנות המס שבהן מלאו לילד שנה, שנתיים, ושלוש. מתן המענק הנוסף כאמור אף יביא לעידוד השתלבות ההורים בשוק העבודה ולהגדלת הכנסתם הפנויה באמצעות הכנסתם מעבודה או מעסק.

כמו כן, מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה), כך שייקבע כי בחישוב המס של יחיד תושב ישראל שהוא הורה לילד מגיל לידה עד שלוש, יובאו בחשבון שש נקודות זיכוי נוספות בסך הכול, בשל כל ילד כאמור. לפי המוצע, חלוקת נקודות הזיכוי כאמור תיעשה כך שבשנת הלידה ובשנה שבה מלאו לילד שלוש שנים תינתן נקודת זיכוי נוספת אחת בכל שנה, ובשנים שבהן מלאו לילד שנה ושנתיים, יהיה ההורה זכאי ל-2 נקודות זיכוי נוספות. נקודות הזיכוי האמורות יינתנו נוסף על נקודות הזיכוי הניתנות כבר כיום להורים לפי הוראות הפקודה. מהלך זה מאפשר להתחשב בעלויות הנוספות של גידול ילדים עד גיל שלוש גם במשקי בית בעלי הכנסות גבוהות שאינם זכאים לסיוע באמצעות סכסוד עלויות מעונות יום או מענק עבודה, וכחלק מהמבנה הפרוגרסיבי של מס הכנסה. לאחר התיקון, הורה לילד עד גיל שלוש יידרש לשלם סכום מס הכנסה נמוך יותר מנישום אחר

כללי השתלבות בתעסוקה, בעיקר במשפחות שבהן שני בני הזוג עובדים, מביאה לצמצום פערים חברתיים ומסייעת למשפחות עניות לצאת ממעגל העוני. עם זאת, להורים לילדים יש קושי מוגבר להשתלב בשוק העבודה בשל הצורך לטפל בילדיהם, אשר נובעות מהצורך נוספות (לעומת מי שאין להם ילדים), אשר נובעות מהצורך לכלכל את משפחתם. לכן, המדינה מקצה מדי שנה משאבים ייעודיים בהיקף של מיליארדי שקלים חדשים לצורך הגדלת הכנסתם הפנויה של עובדים שהם הורים לילדים כאמור, ולתמיכה בהשתלבותם בתעסוקה.

אחת הדרכים העיקריות שבהן הממשלה תומכת במשקי בית בעלי הכנסות נמוכות שבהם ילדים, היא באמצעות חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (להלן – חוק מענק עבודה). מענק עבודה לפי אותו חוק ניתן, בין השאר, לעובדים בעלי שכר נמוך שהם הורים לילדים, בעד כל חודש שבו עבדו בשנת המס, ולפי התנאים הקבועים בחוק האמור. דרך מרכזית נוספת שבה המדינה מתחשבת בקושי ובעלויות הכרוכים בגידול ילדים היא דרך מערכת המס, באמצעות הפחתת נטל המס על משקי בית שלהם ילדים בדרך של מתן נקודות זיכוי במס הכנסה. זאת, בין השאר מתוך תפיסה שבמערכת מס פרוגרסיבית יש להתחשב בעלויות גידול ילדים בקביעת נטל המס החל על הורים, מכיוון שעלויות אלה מפחיתות את ההכנסה הפנויה של ההורים. חלוקת נטל מס הכנסה מתבססת על היכולת של הנישומים לשלם. מאחר שהעלויות הכרוכות בגידול ילדים מקטינות את יכולת ההורים לשלם את המס, יש לקחת זאת בחשבון בעת קביעת חלוקה שוויונית (שוויון אנכי) של נטל המס, כך שעם הקטנת היכולת לשלם יקטן באופן יחסי גם נטל המס.

לעובדים שהם הורים לילדים מתחת לגיל שלוש יש קושי גדול יותר יחסית לעובדים שהם הורים לילדים גדולים יותר, ולא כל שכן ביחס למי שאינם הורים. במשפחות של עובדים כאמור, הוצאות הטיפול בילדים עשויות להוות נתח משמעותי עוד יותר מתוך סך ההוצאות של משק הבית. בשל הוצאות אלה, ההכנסה הפנויה של הורים לילדים מתחת לגיל 3 עשויה להיות נמוכה מזו של הורים לילדים גדולים יותר או של מי שאינם הורים, שלהם הכנסה זהה.

כחלק ממדיניות הממשלה לפעול להגדלת ההכנסה הפנויה של הורים עובדים ולמתן סיוע לאוכלוסיות עובדות

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ה, עמ' 67.

(א) בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "1/2 נקודות זיכוי" יבוא "2/2 נקודות זיכוי בשל כל ילד בשנת לידתו ו-1/2 נקודת זיכוי בשל כל ילד בשנת בגרותו, 4/2 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו שנתיים, 3/2 נקודות זיכוי בשל כל ילד בשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים, 2/2 נקודות זיכוי בשל כל ילד בשנות המס שבהן מלאו לו ארבע שנים וחמש שנים ושתי נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שבה מלאו לו שש שנים ועד לשנת המס שקדמה לשנת בגרותו";

(ב) בפסקה (א1) –

(1) בפסקת משנה (א), במקום "1/2 נקודות זיכוי" יבוא "2/2 נקודות זיכוי";

(2) במקום פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ב) 4/2 נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו שנתיים, 3/2 נקודות זיכוי בשל כל ילד בשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים ו-2/2 נקודות זיכוי בשל כל ילד בשנות המס שבהן מלאו לו ארבע שנים וחמש שנים";

(2) בסעיף 66(ג) –

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (1) ו-(2)

בסעיף 66(ג) לפקודה נקבע לגבי זוגות נשואים כי האישה והגבר זכאים, כל אחד מהם, לנקודות זיכוי כנגד המס החל על הכנסתם מיגיעה אישית, בעד כל אחד מילדיהם עד גיל חמש, כמפורט להלן:

(1) 1.5 נקודות זיכוי בשנת לידתו של הילד;

(2) 2.5 נקודות זיכוי החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו של הילד ועד תום שנת המס שבה מלאו לו חמש שנים.

בסעיף 40(ב)(1) ו-(א1) לפקודה נקבע הסדר זהה לגבי זוגות שאינם נשואים.

מוצע לקבוע כי יוגדל מספר נקודות הזיכוי הניתנות להורים בעד ילדיהם מגיל לידה עד שלוש, כך שבחישוב המס של יחיד תושב ישראל שהוא הורה לילד כאמור, יובאו בחשבון, כנגד המס החל על הכנסתו מיגיעה אישית, 6 נקודות זיכוי נוספות בסך הכול, באופן שלהלן:

(1) בשנת הלידה וכן בשנה שבה מלאו לילד שלוש שנים תובא בחשבון נקודת זיכוי אחת בכל שנה, נוסף על נקודות הזיכוי המובאות כיום בחשבון;

(2) בשנת המס שלאחר שנת לידתו של הילד, וכן בשנה שבה מלאו לו שנתיים, יהיו ההורים זכאים, בכל שנה, ל-2 נקודות זיכוי, נוסף על נקודות הזיכוי המובאות כיום בחשבון.

כך לפי התיקון המוצע, הורים לילדים עד גיל שלוש יהיו זכאים לנקודות זיכוי באופן שלהלן:

(1) 2.5 נקודות זיכוי בעד כל ילד בשנת לידתו;

(2) 4.5 נקודות זיכוי בעד כל ילד בשנה שלאחר שנת הלידה ובשנת המס שבה מלאו לו שנתיים;

שהכנסתו זהה, מתוך תפיסה שהיכולת שלו לשלם את המס נמוכה יותר.

שווי נקודת זיכוי, נכון לשנת 2024, הוא 2,904 שקלים חדשים לשנה, שהם כ-242 שקלים חדשים מדי חודש. על כן, שווי הטבת המס המוצעת בהצעת חוק זו להורה שזכאי לשתי נקודות זיכוי עומד במוצע על כ-484 שקלים חדשים לחודש לכל הורה, וכ-968 שקלים חדשים למשך בית לחודש בשל כל ילד בטווח הגילים האמור.

שני המהלכים המתוארים לעיל צפויים להיטיב עם כ-82% ממשקי הבית העובדים שלהם פעוטות בגילי לידה עד שלוש ולהביא להגדלת הכנסתם הפנויה. יתרת משקי הבית נמצאים בשני הקצוות: בקצה האחד משקי בית בעלי הכנסות גבוהות אשר אין הצדקה לתת להם מענק עבודה, משום שהוא מענק המיועד לאוכלוסיות בעלות הכנסה נמוכה, ובקצה האחר משקי בית שהכנסתם אינה מגיעה לסף המס, כלומר כבר היום יש התחשבות במצבם המשפחתי והם אינם משלמים מסים כלל לקופת המדינה.

סעיף 1 בסעיף זה מוצעים התיקונים הנדרשים לצורך הוספת נקודות הזיכוי שיש להביא בחשבון בחישוב המס, כאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר.

בחודש יוני 2023 התקבל בכנסת חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס הכנסה והרחבת מענק עבודה, התשפ"ג-2023. במסגרת החוק האמור תוקנו סעיפים 40 ו-66 לפקודה, ונוספה עוד נקודת זיכוי להורים לילדים בגילי 6 עד 18, החל משנת המס 2024. יובהר כי התיקונים המוצעים בסעיף זה לא ישפיעו על נקודות הזיכוי אשר ניתנו במסגרת החוק האמור להורים לילדים בגילי 6 עד 18.

(א) בפסקה (4)א, במקום הרישה עד המילים "חמש שנים" יבוא "2½ נקודות זיכוי בעד כל אחד מילדיה בשנת לידתו, ו-½ נקודת זיכוי בעד כל אחד מילדיה בשנת בגרותו, 4½ נקודות זיכוי בעד כל אחד מילדיה החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו שנתיים, 3½ נקודות זיכוי בעד כל אחד מילדיה בשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים, 2½ נקודות זיכוי בעד כל אחד מילדיה בשנות המס שבהן מלאו לו ארבע שנים וחמש שנים";

(ב) בפסקה (5) –

(1) בפסקת משנה (א), במקום "1½ נקודות זיכוי" יבוא "2½ נקודות זיכוי";

(2) במקום פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ב) 4½ נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו שנתיים, 3½ נקודות זיכוי בשנת המס שבה מלאו לו שלוש שנים, ו-2½ נקודות זיכוי בשנות המס שבהן מלאו לו ארבע וחמש שנים";

2. בחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007² (להלן – חוק מענק עבודה) –

(1) בסעיף 2, בפסקאות (1)ג) ו-(2)ג), המילים "ואולם אם הסכום האמור נמוך מ־20 שקלים חדשים לא יהא העובד זכאי למענק" – יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

הזיכוי המגיע לילד כהורה לילד שטרם מלאו לו שלוש שנים (לפי סעיף 40(ב)1) לפקודה כתיקונו המוצע, והן לנקודות הזיכוי אשר היו מגיעות להורה השני של הילד (לפי סעיף 40(ב)1א) לפקודה כתיקונו המוצע, לו הורה זה היה בחיים.

סעיף 2 חוק מענק עבודה מקנה זכאות לקבלת מענק לעובדים ולעצמאים שהם חלק מכוח העבודה אך הכנסתם השנתית נמוכה, וזאת בהתאם לתנאים שנקבעו בו (להלן – מענק עבודה). בכך המענק המשולם לפי החוק מהווה כלי לצמצום פערים חברתיים וכלכליים ולהקטנת ממדי העוני בישראל. מעבר להיותו כלי לסיוע למשקי בית בעלי הכנסה נמוכה, מענק העבודה הוא כלי מרכזי בארגון הכלים של הממשלה המשמש אותה לתמרץ יציאה לעבודה, המאפשרת את הגדלת רמת ההכנסה של משק הבית של העובד ובהתאם מאפשרת לעובד רמת חיים גבוהה יותר.

בסעיף זה מוצע סיוע נוסף למשקי בית בעלי הכנסה נמוכה, וזאת בצורה של מענק אשר יינתן במסגרת חוק מענק עבודה להורים לילדים מתחת לגיל שלוש, אשר להם קושי מוגבר להשתלב בשוק העבודה והוצאות כלכליות רבות יותר. יצוין שהוספת נקודות הזיכוי להורים לילדים עד גיל שלוש, כמוצע בסעיף 2(1) להצעת חוק זו, אינה צפויה לסייע לזכאים למענק עבודה, שכן, ככלל, הם ממילא אינם משלמים מס הכנסה. אם כן, נקודות הזיכוי הנוספות צפויות לסייע רק להורים בעלי הכנסות גבוהות המגיעים כיום לסף המס.

לפסקאות (1) עד (4) ו-(6)ב)

כיום משולם לזכאים למענק, לפי חוק מענק עבודה, מענק בסכום שאינו פחות מסכום מסוים הקבוע בחוק, וזאת

(3) 3.5 נקודות זיכוי בעד כל ילד בשנת המס שבה מלאו לו 3 שנים.

להלן טבלה שבה מפורטות נקודות הזיכוי שלהן היו זכאים הורים לילדים בגילי לידה עד שלוש טרם התיקון המוצע בהצעת חוק זו, בעבור כל ילד, ונקודות הזיכוי שלהן הם יהיו זכאים לאחריו:

גיל הילד	שנת הלידה	השנה	
		שבה מלאו לילד	שבה מלאו לילד
מספר נקודות זיכוי לפני התיקון	1.5	2.5	2.5
מספר נקודות זיכוי אחרי התיקון	2.5	4.5	3.5

יצוין שבהתאם לסעיף 40(ב)1 לפקודה, התיקון המוצע ישיפע גם על נקודות הזיכוי הניתנות להורה לילד שהוא ילד להורה אחד כהגדרתו בסעיף 40(ב)3 לפקודה. ילד להורה אחד, לפי הסעיף האמור, הוא ילד שאחד מהוריו נפטר בשנת המס או קודם לכן או שהוא רשום במרשם האוכלוסין בלא פרטי אחד ההורים. הורה כאמור זכאי הן לנקודות

² ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשפ"ג, עמ' 400.

(2) בסעיף 3, האמור בו יסומן כסעיף קטן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) על אף האמור בפרק זה, יהיה סכום המענק הכולל המחושב לפי הוראות פרק זה נמוך מ־30 שקלים חדשים, לא יהיה העובד זכאי למענק";

(3) בסעיף 5, סעיף קטן (ג) – בטל;

(4) בסעיף 6ב(א), בפסקאות (1)ג) ו־(2)ג), המילים "ואולם אם התוצאה המתקבלת לפני ההכפלה כאמור נמוכה מ־20 שקלים חדשים לא יהיה העובד זכאי למענק" – יימחקו;

(5) אחרי סעיף 6 יבוא:

"מענק לעובד 1.6ב. (א) נוסף על האמור בסעיפים 2, 4 ו־6א, עובד שהוא הורה לילד אחד או יותר שטרם מלאו לו 3 שנים במהלך שנת המס שבשלה נתבע מענק לפי חוק זה (בסעיף זה – פעוט), והכנסתו החודשית הממוצעת באותה שנת מס היא כמפורט בפסקאות שלהלן, לפי העניין, יהיה זכאי, בכפוף להוראות סעיפים 3 ו־7, למענק, בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו, בשל כל אחד מילדיו שהוא פעוט, בסכומים המפורטים באותן פסקאות (בסעיף זה – מענק להורה לפעוט):

(1) לעובד שלו ילד אחד או שני ילדים –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 2,320 שקלים חדשים ופחותה מ־4,030 שקלים חדשים – סכום השווה ל־28.3% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 2,320 שקלים חדשים, אך לא יותר מ־470 שקלים חדשים;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 4,030 שקלים חדשים ל־6,980 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

(לפסקה 5)

לסעיף 6ב המוצע

לסעיף קטן (א)

מענק עבודה ניתן לעובדים בעלי שכר נמוך בעד כל חודש שבו עבדו בשנת המס, ולפי התנאים הקבועים בחוק מענק עבודה. מוצע לתת מענק לעובד שלו ילדים שטרם מלאו להם שלוש שנים בשנת המס (להלן – פעוטות), בשל כל פעוט כאמור (להלן – מענק להורה לפעוט). על פי המוצע, המענק המרבי שיינתן יהיה בשווי קרוב לשווי של שתי נקודות זיכוי, כך שההטבה הכלכלית שתינתן לעובדים הזכאים למענק המרבי, תהיה דומה להפחתת גובה המס אשר תינתן להורה שיהיה זכאי לנקודות זיכוי נוספות לפי ההסדר בפקודה כתיקונו המוצע בסעיף ו(2) להצעת חוק זו. בדומה למנגנון הרגיל לקבלת מענק עבודה, ההגעה למענק המרבי תהיה הדרגתית בהתאם לטווחי ההכנסה

מכיוון שהעלות שבתשלום מענק בסכום נמוך מסכום זה עולה על התועלת שבתשלומו. כיום, סכום זה מעוגן בנפרד בכל אחד מהסעיפים בחוק האמור אשר קובעים את גובה המענק. מוצע לחקן את סעיף 3 לחוק מענק עבודה ולקבוע בו תנאי כללי לעניין סכום המענק המזערי שישולם, שיחול על כל המענקים המשולמים לפי חוק מענק עבודה, לרבות, למשל, המענק המוצע בהצעת חוק זו. לפי התנאי המוצע, לא ישולם מענק למי שסכום המענק החודשי הכולל שהוא זכאי לו לפי חוק מענק עבודה נמוך מ־30 שקלים חדשים. כך, אם אותו עובד זכאי ליותר ממענק אחד (למשל, עובד הזכאי למענק הן לפי סעיף 2 לחוק מענק עבודה והן לפי סעיף 6ב 1 לחוק האמור בנוסחו המוצע), ייבחן לעניין הוראה זו הסכום הכולל של המענקים שלהם הוא זכאי. בהמשך ישיר לאמור, מוצע לערוך את ההתאמות הנדרשות בסעיפי החוק שבהם מעוגן כיום תנאי כאמור.

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 6,980 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים בניכוי התוצאה המתקבלת מהכפלת אחוז הניכוי בחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 6,980 שקלים חדשים; לעניין זה, "אחוז הניכוי" – 34.5% חלקי מספר ילדיו של העובד שהם פעוטות;

(2) לעובד שלו שלושה ילדים לפחות –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 2,320 שקלים חדשים ופחותה מ-4,030 שקלים חדשים – סכום השווה ל-28.3% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 2,320 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-470 שקלים חדשים;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 4,030 שקלים חדשים ל-7,650 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים;

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 7,650 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים בניכוי התוצאה המתקבלת מהכפלת אחוז הניכוי בחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 7,650 שקלים חדשים; לעניין זה, "אחוז הניכוי" – 35.25% חלקי מספר ילדיו של העובד שהם פעוטות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) ובסעיף 5, עובד כאמור בסעיף קטן (א), שלבן זוגו הייתה בשנת המס הכנסת עבודה, הכנסה מעסק או משלח יד או הכנסה נוספת, יקראו לגבייו את הוראות סעיף 5 כך:

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם לסעיף המוצע, ושהוא עומד בתנאים האחרים לקבלת המענק הקבועים בחוק מענק עבודה.

כמו כן יצוין, כי בשל התכליות המיוחדות של ההסדר המוצע בהצעת חוק זו, מוצע שלא להכפיפו להוראות סעיף 4 לחוק מענק עבודה, המקטינות את גובה המענק למי שיש לו הכנסה נוספת. כך הוראות אלה לא יחולו לגבי הזכאות למענק לפי סעיף 6ב המוצע.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע שהוראות סעיף 5 לחוק מענק עבודה, הקובעות הפחתה בגובה מענק העבודה בשל הכנסות גבוהות של בן זוג של העובד, יחולו גם על מענק להורה לפעוט, בשינויים המפורטים בסעיף קטן (ב) כנוסחו המוצע. שינויים אלה נועדו להגדיל את טווח ההכנסות של העובד ובן זוגו שבו לא יופחת המענק שלו וכאי העובד לפי סעיף זה.

הקבועים בסעיף 6ב כנוסחו המוצע. כך סכום המענק יעלה באופן הדרגתי בטווחי ההכנסה הנמוכים עד שיגיע לסכום המרבי, וירד באופן הדרגתי בטווחי ההכנסה הגבוהים יותר עד שיתאפס. על פי המוצע, יינתן המענק לעובד הזכאי לו, נוסף על המענק הרגיל שהוא זכאי לקבל (אם הוא עומד בתנאים לקבלתו) לפי סעיפים 2 ו-6א לחוק מענק עבודה, ואם מדובר באם חד-הורית כאמור בסעיף 6ב לחוק האמור – גם נוסף על המענק שהיא זכאית לו לפי אותו סעיף (ראו סעיף 6א(ב) לחוק מענק עבודה).

יובהר כי הסכומים הנקובים בסעיף 6ב המוצע עשויים להינתן כתוספת (מענק נוסף) למי שמקבל מענק לפי סעיפים 2 או 6ב לחוק מענק עבודה, וכן עשויים להינתן כמענק בפני עצמו למי שאינו זכאי למענק לפי הסעיפים האמורים מכיוון שהכנסתו עולה על גובה ההכנסה המזכה בקבלת מענק לפיהם, ובלבד שהכנסתו של אותו עובד נמצאת בטווחי ההכנסה המזכים במענק להורה לפעוט

(1) בסעיף קטן (א), ברישה, במקום "כאמור בסעיף 2" יבוא "כאמור בסעיף 1ב6(א), הזכאי למענק לפי אותו סעיף, או עובד כאמור הזכאי למענק לפי אותו סעיף ולפי סעיפים 2 או 4" ובמקום "הקבוע לגביו בסעיף 2 או 4, לפי העניין" יבוא "הכולל שהוא זכאי לו לפי פרק זה";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) 15,280 שקלים חדשים בתוספת שני אלה:

(א) ההפרש החיובי שבין ההכנסה החודשית הממוצעת וההכנסה הנוספת הממוצעת של העובד לבין 5,370 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-2,930 שקלים חדשים;

(ב) ההפרש החיובי שבין ההכנסה החודשית הממוצעת וההכנסה הנוספת הממוצעת של בן זוגו של העובד לבין 5,370 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-2,930 שקלים חדשים."

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), נקבע לעובד כאמור באותו סעיף קטן שכר מינימום מותאם, יקראו לגביו את הוראות הסעיף הקטן האמור, ביחס לתקופה שנקבע לגביו שכר כאמור, כך שבכל מקום, במקום "2,320 שקלים חדשים" ו-"4,030 שקלים חדשים" יבוא "סכום כאמור כשהוא מוכפל במקדם"; בסעיף קטן זה, "שכר מינימום מותאם" ו"מקדם" – כהגדרתם בסעיף 6(ב).

(א) נוסף על האמור בסעיף 6ב, עובד שהוא הורה יחיד כאמור באותו סעיף, שהוא הורה לפעוט כהגדרתו בסעיף 1ב6(א) במהלך שנת המס שבשלה נתבע מענק לפי חוק זה, והכנסתו החודשית הממוצעת באותה שנת מס היא כמפורט בפסקאות שלהלן, לפי העניין, יהיה זכאי, בכפוף להוראות סעיפים 3 ו-7, למענק בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו, בשל כל אחד מילדיו שהוא פעוט, בסכומים המפורטים באותן פסקאות, ולא יחולו לגביו הוראות סעיף 1ב6:

2.66. מענק לעובד שהוא הורה יחיד לפעוט

ד ב ר י ה ס ב ר

תבצע אך ורק לצורך הכניסה לתחום הזכאות, כלומר לצורך קביעת ההכנסה החודשית הממוצעת המזערית המזכה במענק, ולא לצורך קביעת תחום היציאה מהזכאות. קרי ההכנסה המרבית המזכה במענק.

לסעיף 2ב6 המוצע

כיום, סעיף 6ב לחוק מענק עבודה מגדיל את טווח ההכנסה המקנה זכאות למענק לעובד שהוא הורה

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע שלעניין עובד שזכאי לשכר מינימום מותאם לפי סעיף 17(ב) לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, יותאם גובה ההכנסה הקובע לצורך קבלת המענק לשיעור שכר המינימום המותאם שנקבע לגביו. כפי שקבוע היום בסעיף 6 לחוק מענק עבודה לגבי מענק העבודה הניתן לפי סעיף 2 לחוק האמור, מוצע לקבוע שהתאמת הסכומים לגבי עובד שנקבע לגביו שכר מינימום מותאם כאמור

(1) לעובד שלו ילד אחד או שני ילדים –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 1,420 שקלים חדשים ופחותה מ-4,030 שקלים חדשים – סכום השווה ל-18.7% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 1,420 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-470 שקלים חדשים;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 4,030 שקלים חדשים ל-7,560 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים;

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 7,560 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים, בניכוי התוצאה המתקבלת מהכפלת אחוז הניכוי בחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 7,560 שקלים חדשים; לעניין זה, "אחוז הניכוי" – 470 חלקי התוצאה המתקבלת מהפחתת 7,560 מ-10,570;

(2) לעובד שלו שלושה ילדים לפחות –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 1,420 שקלים חדשים ופחותה מ-4,030 שקלים חדשים – סכום השווה ל-18.7% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 1,420 שקלים חדשים, אך לא יותר מ-470 שקלים חדשים;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 4,030 שקלים חדשים ל-8,450 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים;

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 8,450 שקלים חדשים – סכום של 470 שקלים חדשים, בניכוי התוצאה המתקבלת מהכפלת אחוז הניכוי בחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 8,450 שקלים חדשים; לעניין זה, "אחוז הניכוי" – 470 חלקי התוצאה המתקבלת מהפחתת 8,450 מ-12,900.

ד ב ר י ה ס ב ר

הרגיל, הקבועה כאמור בסעיף 6ב לחוק מענק עבודה, מוצע להוסיף לפקודה את סעיף 2ב6 בנוסחו המוצע, אשר יגדיל את טווחי ההכנסה שבהם זכאי הורה יחיד לקבל את המענק להורה לפעוט.

במשפחה חד־הורית (להלן – הורה יחיד), שכן לאוכלוסייה זו מאפיינים ייחודיים בהקשר של שוק העבודה והיא מתמודדת עם קשיים כלכליים מיוחדים. בדומה להוראה המגדילה את טווחי ההכנסה שבהם הורה יחיד זכאי למענק

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נקבע לעובד כאמור באותו סעיף קטן שכר מינימום מותאם, יקראו לגביו את הוראות הסעיף הקטן האמור, ביחס לתקופה שנקבע לגביו שכר מינימום כאמור, כך שבכל מקום, במקום "1,420 שקלים חדשים" ו"4,030 שקלים חדשים" יבוא "סכום כאמור כשהוא מוכפל במקדם"; בסעיף קטן זה, "שכר מינימום מותאם" ו"מקדם" – כהגדרתם בסעיף 6(ב);

(6) בסעיף 6ה, בסעיף קטן (א) –

(א) ברישה, במקום "2, 6א ו-6ב" יבוא "2, 6א ו-6ב עד 2ב6" ובמקום "2, 6א או 6ב" יבוא "2, 6א, 6ב, 6א או 2ב6";

(ב) בפסקה (3), המילים "אולם אם התוצאה המתקבלת נמוכה מ-20 שקלים חדשים, לא תהיה העובדת זכאית למענק" – יימחקו;

(7) בסעיף 7(א), במקום "6ב או 6ה" יבוא "6ב, 6א, 6ב, 6א או 6ה";

(8) בסעיף 7(ב), פסקה (1) – תימחקו;

(9) בסעיף 17א, במקום "סעיף 17(ב)1" יבוא "סעיף 17(ב)1".

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה 6(א)

להם עובד שכיר ולפי אותם טווחי הכנסה, ובכפוף לעמידתו בתנאים הקבועים בסעיפים 3 ו-17 לחוק מענק עבודה. וזה נוסח פסקה (1) של סעיף 17(ב) לחוק מענק עבודה, שמוצע כאמור למחוק:

"(1) עצמאי כאמור שהכנסתו החודשית הממוצעת באותה שנת המס, היא כמפורט בפסקה (1) או (2) שבסעיפים 2 או 6ב(א) או כמפורט בסעיף 6ה(א), לפי העניין, יהיה זכאי, בכפוף להוראות סעיפים 3 עד 6, 6ב(ב) ו-17(ג) ו-6ה(ב) עד (ד), למענק בעד כל שנת המס, בסכומים המפורטים באותן פסקאות; הוראות סעיף 6א יחולו, בשינויים המחוייבים, גם לגבי עצמאית שהיא אם לילד אחד או יותר; הוראות סעיף 7ד יחולו, בשינויים המחוייבים, גם לגבי עצמאי; הוראות סעיף 17ד יחולו, בשינויים המחוייבים, גם לגבי עצמאי".

מאחר שמוצע כאמור למחוק את פסקה (1) בסעיף 17 לחוק מענק עבודה, מוצע למחוק גם את האזכור שלה בסעיף 17א לאותו חוק. גם תיקון זה אינו משנה את משמעות הסעיף.

לשם המחשה, מוצג בגרפים שלהלן המענק שיינתן להורים לפעוטות לפי התיקון המוצע בסעיף 2 להצעת החוק. בדומה לחלוקה הקיימת היום בחוק מענק העבודה לגבי המענק הקיים (סעיפים 2 ו-6 לחוק), הגרפים מתייחסים לארבע קבוצות של הורים עובדים, שלגבי כל אחת מהן נקבע מתווה ייחודי לקבלת המענק להורה לפעוט. הקבוצות הן: הורה שאינו הורה יחיד, שלו שני ילדים או פחות; הורה שאינו הורה יחיד, שלו שלושה ילדים לפחות; הורה יחיד שלו שני ילדים או פחות; והורה יחיד שלו שלושה ילדים לפחות.

מוצע שעובדת שמלאו לה 60 וזכאית למענק מוגדל לפי סעיף 6ה לחוק מענק עבודה, תהיה רשאית לקבל את המענק לפי סעיפים 6ב או 2ב6 המוצעים או את המענק המוגדל לפי סעיף 6ה האמור, לפי הגבוהה, אך לא תוכל לקבל את שני המענקים במקביל.

לפסקה 7

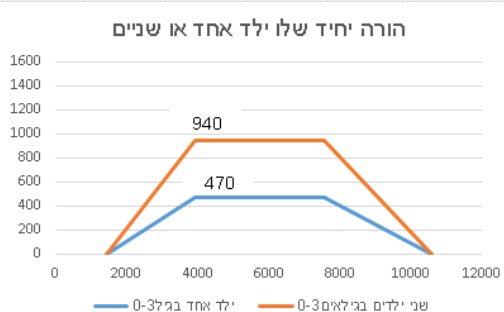
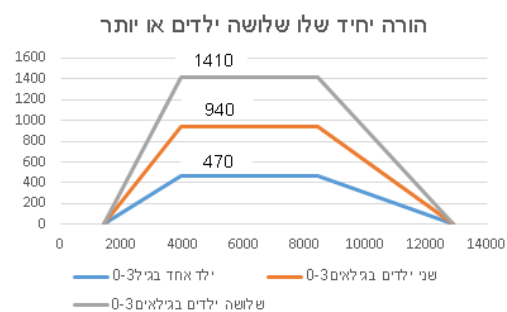
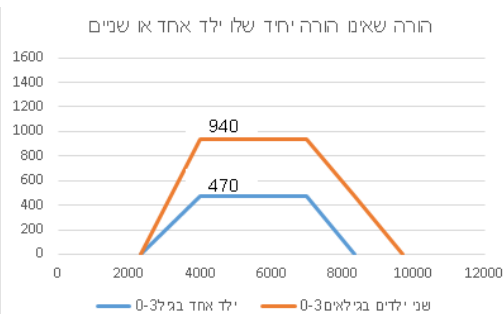
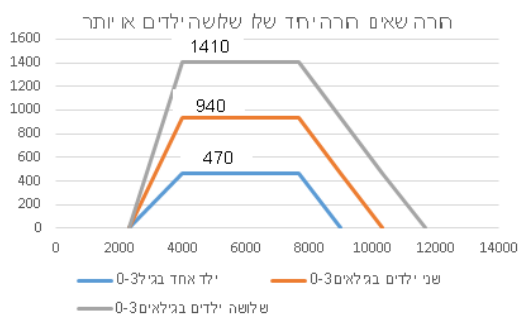
מוצע לקבוע שהתנאים לקבלת המענק הקבועים בסעיף 7 לחוק מענק עבודה, יחולו גם לגבי מענק להורה לפעוט.

לפסקאות (8) ו-9

סעיף 17(ב) לחוק מענק עבודה קובע כי גם עצמאי, כהגדרתו בסעיף 17(א) לחוק האמור (להלן – עצמאי), זכאי לקבל מענקים לפי פרק ב' לחוק מענק עבודה, אף על פי שהוראות הפרק האמור מתייחסות רק לעובד שכיר. פסקה (1) בסעיף האמור מחילה הוראות שונות בפרק ב' לחוק מענק עבודה הנוגעות לחישוב גובה המענק לעובד שכיר, בשינויים המחוייבים, גם לגבי עצמאי. מאחר שהרישה של סעיף 17(ב) האמור מנוסחת באופן רחב וכוללי, וכדי להקל על קריאת החוק, מוצע למחוק את פסקה (1) האמורה. יובהר, שאין בתיקון המוצע לעניין זה כדי להשפיע על הזכאות של עצמאי לקבל את המענק אם הכנסתו החודשית הממוצעת נמצאת בטווחי ההכנסה המזכים בקבלת מענק לפי פרק ב' לחוק מענק עבודה. באותו אופן, ומאחר שסעיפים 6ב ו-2ב6 המוצעים נכללים בפרק ב' לחוק מענק עבודה, הרי עצמאי גם יהיה זכאי לקבל את המענק להורה לפעוט כמוצע בהצעה זו (ראו פסקה (5)), באותם סכומים שזכאי

3. תיקון פקודת מס הכנסה – תחילה
- תחילתם של סעיפים 40 ו-66 לפקודה, בנוסחם בסעיף 1 לחוק זה, ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024).
4. תיקון חוק מענק עבודה – תחילה
- סעיפים 3א, 1ב6, 6ב6, 7 ו-17 לחוק מענק עבודה, בנוסחם בסעיף 2 לחוק זה, יחולו על מענקים לפי חוק מענק עבודה המשתלמים בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2024 ואילך.

דברי הסבר

הסכומים הקבועים בסעיף 2 להצעת חוק זו יתעדכנו לפי המנגנון הקבוע בסעיף 8 לחוק מענק עבודה בתחילת שנת 2025, כך שהם יותאמו לסכומים האחרים הקבועים בחוק האמור.

סך עלות הגדלת מענק העבודה לפי ההסדר המוצע בהצעת חוק זו צפוי לעמוד על כ-850 מיליון שקלים חדשים בשנה החל משנת 2025, המתווספים לכ-1.2 מיליארד שקלים חדשים שמשולמים כיום לפי חוק מענק עבודה. כך מהלך זה מבטא הגדלה של כ-70% מהתקציב הקיים היום למענק העבודה.

סעיף 3 התיקונים המוצעים בסעיף 1 להצעת החוק יחולו על הכנסה שתתקבל מ-1 בינואר 2024 ואילך. תיקון הפקודה כמוצע בהצעת חוק זו צפוי לגרום לאובדן הכנסות ממסים בסכום של כ-1.3 מיליארד שקלים חדשים בשנה, החל משנת 2024.

סעיף 4 על פי המוצע, ייכנס התיקון המוצע לחוק מענק עבודה לתוקף ביום פרסומו של החוק המוצע ברשומות. כמו כן מוצע לקבוע כי הוא יחול על מענקים המשתלמים בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2024 ואילך בשל האמורה

